ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 25ης Σεπτεμβρίου 1997 *

Στην υπόθεση C-237/96,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του cour d'appel de Mons (Βέλγιο) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της ποινικής δίκης που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου κατά

Eddy Amelynck κ.λπ.

και

Transport Amelynck SPRL, αστικώς υπεύθυνης,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία και το κύρος του κανονισμού (ΕΟΚ) 222/77 του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 1976, περί της κοινοτικής διαμετακομίσεως (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/003, σ. 3), και του κανονισμού (ΕΟΚ) 223/77 της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 1976, περί των διατάξεων εφαρμογής ως και των μέτρων απλουστεύσεως του καθεστώτος της κοινοτικής διαμετακομίσεως (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/012, σ. 27),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. L. Murray, πρόεδρο τμήματος, K. N. Κακούρη (εισηγητή) και P. J. G. Kapteyn, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

γενικός εισαγγελέας: C. O. Lenz
γραμματέας: L. Hewlett, υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— οι Rinaldi, Boeki και Laznicka, κατηγορούμενοι στην κύρια δίκη, εκπροσωπούμενοι από τον Robert Himpler, δικηγόρο Crainhem,

— οι Poznantek, Leidensdorf, Flaks, Ak, Bromberg, Suffys, Cornet και Szczekacz, κατηγορούμενοι στην κύρια δίκη, εκπροσωπούμενοι από τον Marc Baltus, δικηγόρο Βρυξελλών,

— ο Scapardini, κατηγορούμενος στην κύρια δίκη, εκπροσωπούμενος από την Huguette Remy-Libert, δικηγόρο Βρυξελλών,

— η Βελγική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον Jan Devadder, conseiller général του Υπουργείου Εξωτερικών Υποθέσεων, Εξωτερικού Εμπορίου και Συνεργασίας με τις Αναπτυσσόμενες Χώρες,

— η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον Ernst Röder Ministerialrat στο ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομίας,

— το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, εκπροσωπούμενο από τη Maria Cristina Giorgi, σύμβουλο της Νομικής Υπηρεσίας,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον Michel Nolin, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις του Υπουργού Οικονομικών του Βελγίου, εκπροσωπούμενου από τον Bernhard van de Walle de Ghelcke, δικηγόρο Βρυξελλών, των Poznantek, Leidensdorf, Flaks, Ak, Bromberg, Suffys, Cornet και Szczekacz, εκπροσωπούμενων από τον δικηγόρο Marc Baltus, του Scapardini, εκπροσωπούμενου από την δικηγόρο Huguette Remy-Libert, του Συμβουλίου, εκπροσωπούμενου από την Maria Cristina Giorgi, και της Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τον Michel Nolin, κατά τη συνεδρίαση της 25ης Ιουνίου 1997,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 26ης Ιουνίου 1997,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με απόφαση της 28ης Ιουνίου 1996, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 9 Ιουλίου 1996, το cour d'appel de Mons υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ, προδικαστικό ερώτημα ως προς την ερμηνεία και το κύρος του κανονισμού (ΕΟΚ) 222/77 του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 1976, περί της κοινοτικής διαμετακομίσεως (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/003, σ. 3), και του κανονισμού (ΕΟΚ) 223/77 της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 1976, περί των διατάξεων εφαρμογής ως και των μέτρων απλουστεύσεως του καθεστώτος της κοινοτικής διαμετακομίσεως (ΕΕ ειδ. έκδ. 02/012, σ. 27).

2 Το ερώτημα αυτό ανέκυψε στο πλαίσιο ποινικής διώξεως που ασκήθηκε το 1991, κατόπιν μηνύσεως του Υπουργού Οικονομικών του Βελγίου, κατά του Eddy Amelynck, εκτελωνιστή, και 29 άλλων, οι οποίοι κατηγορούνται ότι μετέφεραν και είχαν στην κατοχή τους στο Βέλγιο, κατά το διάστημα από τον Οκτώβριο 1984 μέχρι τον Μάρτιο 1985, έτοιμα ενδύματα γαλλικής προελεύσεως, αλλά άγνωστης καταγωγής, χωρίς να προσκομίσουν τα αναγκαία έγγραφα κατά την είσοδο των εμπορευμάτων αυτών στο Βέλγιο.

3 Η ποινική δίωξη ασκήθηκε κατόπιν έρευνας που διεξήγαγαν από κοινού η βελγική administration des douanes et accises (υπηρεσία τελωνείων και έμμεσων φόρων καταναλώσεως) και η γαλλική direction nationale des enquêtes douanières (εθνική διεύθυνση τελωνειακών ερευνών, στο εξής: γαλλική διεύθυνση ερευνών). Στο πλαίσιο της έρευνας αυτής, η γαλλική διεύθυνση ερευνών γνωστοποίησε στις βελγικές αρχές, με τηλετύπημα της 13ης Μαρτίου 1985, τα αποτελέσματα των ερευνών που είχαν διεξαχθεί στις κατοικίες ορισμένων από τους κατηγορουμένους, και συγκεκριμένα τα εξής:

«1. Λαθραία εξαγωγή ενδυμάτων (γαλλικής καταγωγής, προορισμός: Βέλγιο, και συγκεκριμένα Βρυξέλλες), καθ' υπολογισμό αξία: 5 000 000 γαλλικά φράγκα (FF), χωρίς να έχει συμπληρωθεί ο χρόνος παραγραφής.

2. Λαθραία εισαγωγή άλλων ενδυμάτων (ισπανικής καταγωγής και βελγικής προελεύσεως) προοριζομένων για διαφόρους πελάτες στο Παρίσι, καθ' υπολογισμό αξία: 2 000 000 FF.»

4 Ο Υπουργός Οικονομικών του Βελγίου, λαμβάνοντας υπόψη τις διαπιστώσεις αυτές, αφενός υπέβαλε ενώπιον του tribunal correctionnel de Tournai μήνυση κατά των κατηγορουμένων και αφετέρου αξίωσε την καταβολή δασμών για τις εν λόγω εισαγωγές, για τον λόγο ότι οι κατηγορούμενοι δεν ήσαν σε θέση να αποδείξουν την κοινοτική καταγωγή των εμπορευμάτων που είχαν εισέλθει στο Βέλγιο, αφού δεν είχαν προσκομίσει το παραστατικό T 2 ή το παραστατικό T 2 L, τα οποία προέβλεπαν αντιστοίχως οι κανονισμοί 222/77 και 223/77, οι οποίοι ίσχυαν κατά τον κρίσιμο χρόνο.

5 Με απόφαση της 9ης Φεβρουαρίου 1993, το tribunal correctionnel διαπίστωσε μεν ότι λόγω παραγραφής δεν μπορούσε να ασκηθεί ποινική δίωξη, αλλά θεώρησε ως αποδεδειγμένα τα περιστατικά στα οποία στηριζόταν η κατηγορία, οπότε υποχρέωσε 28 από τους κατηγορουμένους σε καταβολή των δασμών, αυξημένων κατά τους τόκους υπερημερίας.

6 Είκοσι από τους κατηγορουμένους αμφισβήτησαν ότι όφειλαν τους δασμούς, ισχυριζόμενοι ότι τα εμπορεύματα ήσαν κοινοτικής καταγωγής, οπότε

άσκησαν έφεση κατά της ανωτέρω δικαστικής αποφάσεως ενώπιον του cour de Mons, επικαλούμενοι ως απόδειξη της καταγωγής των εμπορευμάτων αυτών το τηλετύπημα της γαλλικής διευθύνσεως ερευνών, της 13ης Μαρτίου 1985, στο οποίο αναφερόταν ότι τα εμπορεύματα ήσαν γαλλικής καταγωγής.

7 Το αιτούν δικαστήριο, ενώπιον του οποίου οι μεν κατηγορούμενοι υποστήριξαν την ανωτέρω άποψη το δε βελγικό Υπουργείο Οικονομικών την άποψη ότι η προσκόμιση του παραστατικού Τ 2 ή Τ 2 L είναι ο μόνος τρόπος αποδείξεως του κοινοτικού χαρακτήρα των εμπορευμάτων, αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Είναι οι κοινοτικοί κανονισμοί 222/77 και 223/77, οι οποίοι θέτουν τον κανόνα ότι ο κοινοτικός χαρακτήρας ενός εμπορεύματος πρέπει να αποδεικνύεται, πλην προβλεπομένης εξαιρέσεως, αποκλειστικώς με το παραστατικό διαμετακομίσεως Τ 2 ή Τ 2 L, σύμφωνοι με τα άρθρα 9 και 10 της Συνθήκης ΕΟΚ και συμβιβάζονται με τα άρθρα 37, παράγραφος 2, και 39, παράγραφος 2, του κανονισμού 222/77, τα οποία ορίζουν ότι οι διαπιστώσεις που γίνονται από τις αρμόδιες αρχές ενός κράτους μέλους έχουν [στα λοιπά κράτη μέλη] την ίδια αποδεικτική ισχύ με τις διαπιστώσεις που γίνονται από τις αρμόδιες αρχές καθενός από αυτά τα κράτη μέλη;»

8 Το ανωτέρω ερώτημα πρέπει, αν ληφθεί υπόψη η διατύπωση και το περιεχόμενό του, να χωριστεί σε δύο ερωτήματα.

Επί του πρώτου ερωτήματος

9 Με το πρώτο ερώτημα το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν ο τιθέμενος με τους κανονισμούς 222/77 και 223/77 κανόνας ότι ο κοινοτικός χαρακτήρας ενός εμπορεύματος πρέπει να αποδεικνύεται, πλην προβλεπομένης εξαιρέσεως, αποκλειστικώς με τα παραστατικά διαμετακομίσεως Τ 2 ή Τ 2 L είναι σύμφωνος με τα άρθρα 9 και 10 της Συνθήκης ΕΚ.

10 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι ο κανονισμός 222/77 προβλέπει δύο διαδικασίες κοινοτικής διαμετακομίσεως. Η πρώτη, η οποία αποκαλείται «διαδικασία της εξωτερικής κοινοτικής διαμετακομίσεως», εφαρμόζεται κυρίως, όπως προκύπτει από το άρθρο 1, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού, στα εμπορεύματα που δεν πληρούν τους όρους των άρθρων 2 και 10 της Συνθήκης, δηλαδή στα εμπορεύματα που προέρχονται από τρίτες χώρες και δεν έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Κοινότητας. Η δεύτερη διαδικασία, αποκαλούμενη «διαδικασία της εσωτερικής κοινοτικής διαμετακομίσεως», εφαρμόζεται κυρίως, όπως προκύπτει από το άρθρο 1, παράγραφος 3, του ίδιου κανονισμού, στα εμπορεύματα που πληρούν τους όρους των άρθρων 9 και 10 της Συνθήκης και αποκαλούνται «κοινοτικά εμπορεύματα», δηλαδή στα εμπορεύματα καταγωγής κράτους μέλους και στα εμπορεύματα που έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Κοινότητας.

11 Κατά το άρθρο 12, παράγραφος 1, του κανονισμού 222/77, για να κυκλοφορήσουν τα εμπορεύματα σύμφωνα με τη διαδικασία της εξωτερικής κοινοτικής διαμετακομίσεως, πρέπει να καταρτιστεί δήλωση επί ενός εντύπου Τ 1.

12 Όσον αφορά την εσωτερική κοινοτική διαμετακόμιση, το άρθρο 39 του κανονισμού 222/77 προβλέπει τα μέσα αποδείξεως σχετικά με το είδος αυτό της διαμετακομίσεως και στην παράγραφο 1 ορίζει ότι, για να κυκλοφορήσει ένα προϊόν σύμφωνα με τη διαδικασία της εσωτερικής κοινοτικής διαμετακομίσεως, πρέπει να καταρτιστεί δήλωση επί ενός εντύπου Τ 2.

13 Δεδομένου ότι ο κανονισμός 222/77 προβλέπει τις περιπτώσεις στις οποίες δεν είναι υποχρεωτικό το καθεστώς της κοινοτικής διαμετακομίσεως, τα κοινοτικά εμπορεύματα τα οποία δεν κυκλοφορούν εξ αυτού σύμφωνα με τη διαδικασία της εσωτερικής κοινοτικής διαμετακομίσεως εμπίπτουν στον κανονισμό 223/77, του οποίου το άρθρο 1, παράγραφος 8, προβλέπει ως αποδεικτικό μέσο το παραστατικό Τ 2 L, το περιεχόμενο του οποίου είναι ανάλογο προς το περιεχόμενο του παραστατικού Τ 2 της εσωτερικής κοινοτικής διαμετακομίσεως.

14 Επιπλέον, το άρθρο 9 του κανονισμού 222/77 ορίζει τα εξής: «Όταν, στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τον παρόντα κανονισμό, οι διατάξεις της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας που αφορούν την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων εφαρμόζονται μόνον επί τη προσκομίσει παραστατικού εσωτερικής κοινοτικής διαμετακομίσεως που εκδίδεται με σκοπό να αποδείξει τον κοινοτικό χαρακτήρα των εμπορευμά-

των, ο ενδιαφερόμενος δύναται, για κάθε βάσιμη αιτία, να αποκτήσει εκ των υστέρων το παραστατικό αυτό από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους αναχωρήσεως.» Μια παρόμοια διάταξη, το άρθρο 71 του εκτελεστικού κανονισμού 223/77, προβλέπει επίσης ότι το παραστατικό T 2 L μπορεί να εκδοθεί εκ των υστέρων.

15 Όπως επισήμανε το Δικαστήριο με την απόφαση της 7ης Μαρτίου 1990 στην υπόθεση C-117/88, Trend-Moden Textilhandel (Συλλογή 1990, σ. I-631, σκέψη 19), τα άρθρα 9 και 10 της Συνθήκης δεν παρέχουν καμία ένδειξη ως προς τα μέσα αποδείξεως ή το βάρος αποδείξεως του κοινοτικού χαρακτήρα των εμπορευμάτων. Αφήνουν στο παράγωγο κοινοτικό δίκαιο τη ρύθμιση των ζητημάτων αυτών.

16 Όσον αφορά τα μέσα αποδείξεως, οι κανονισμοί 222/77 και 223/77 καθιερώνουν τον κανόνα ότι η απόδειξη του κοινοτικού χαρακτήρα ενός εμπορεύματος παρέχεται, πλην προβλεπομένης εξαιρέσεως, αποκλειστικώς βάσει του παραστατικού T 2 ή του παραστατικού T 2 L (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Trend-Moden Textilhandel, σκέψη 14, και απόφαση της 22ας Μαρτίου 1990, C-83/89, Houben, Συλλογή 1990, σ. I-1161, σκέψη 17).

17 Όσον αφορά το βάρος αποδείξεως, από τις διατάξεις του κανονισμού 222/77 προκύπτει ότι η υποχρέωση υποβολής αιτήσεως χορηγήσεως των παραστικών αυτών, υποβολής των αναγκαίων δηλώσεων, διεκπεραιώσεως των λοιπών διατυπώσεων, προσκομίσεως των εν λόγω παραστατικών στις αρμόδιες αρχές και νομότυπης εκτελέσεως των πράξεων διαμετακομίσεως βαρύνει κατά κανόνα τους ενδιαφερομένους ή τους αντιπροσώπους τους (άρθρα 12, παράγραφος 3, και 13). Οι διατάξεις αυτές, οι οποίες περιλαμβάνονται στον τίτλο II του κανονισμού 222/77, ο οποίος ρυθμίζει την εξωτερική κοινοτική διαμετακόμιση, ισχύουν επίσης για την εσωτερική κοινοτική διαμετακόμιση, δυνάμει του άρθρου 39, παράγραφος 2, του κανονισμού 222/77, το οποίο προβλέπει ότι, με την επιφύλαξη αντίθετων διατάξεων των άρθρων 40 και 41, οι διατάξεις του τίτλου II εφαρμόζονται αναλόγως στη διαδικασία της εσωτερικής κοινοτικής διαμετακομίσεως. Εξάλλου, για το παραστατικό T 2 L ισχύουν ορισμένες διατάξεις του κανονισμού 223/77 που έχουν ανάλογο περιεχόμενο.

18 Όπως δέχθηκε το Δικαστήριο με την προπαρατεθείσα απόφαση Trend-Moden Textilhandel (σκέψη 20), η ρύθμιση αυτή δικαιολογείται από την ανάγκη διευκολύνσεως της κυκλοφορίας των εμπορευμάτων εντός της Κοινότητας, πράγμα που συνιστά μια από τις θεμελιώδεις αρχές της κοινοτικής αγοράς. Η

παροχή προς τον επιχειρηματία, ο οποίος πρέπει κανονικά να φέρει το βάρος αποδείξεως, ενιαίων και απλοποιημένων μέσων αποδείξεων του κοινοτικού χαρακτήρα των εμπορευμάτων, σε συνδυασμό με τη δυνατότητα προσκομίσεως των αποδείξεων αυτών ακόμα και μετά τη διέλευση των συνόρων, εντάσσεται στο πλαίσιο επιδώξεως αυτού του σκοπού και δεν μπορεί, κατά συνέπεια, να θεωρηθεί ως αντίθετη προς τα άρθρα 9 και 10 της Συνθήκης.

19 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ο τιθέμενος με τους κανονισμούς 222/77 και 223/77 κανόνας ότι ο κοινοτικός χαρακτήρας ενός εμπορεύματος πρέπει να αποδεικνύεται, πλην προβλεπομένης εξαιρέσεως, αποκλειστικώς με τα παραστατικά διαμετακομίσεως T 2 ή T 2 L είναι σύμφωνος με τα άρθρα 9 και 10 της Συνθήκης.

Επί του δεύτερου ερωτήματος

20 Με το δεύτερο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ερωτά κατ' ουσίαν αν, ανεξαρτήτως της απαντήσεως που θα δοθεί στο πρώτο ερώτημα, το άρθρο 37, παράγραφος 2, του κανονισμού 222/77 επιτρέπει να χρησιμοποιούνται ως απόδειξη του κοινοτικού χαρακτήρα ενός εμπορεύματος όχι μόνο τα παραστατικά T 2 και T 2 L αλλά και οι «διαπιστώσεις που γίνονται από τις αρμόδιες αρχές κράτους μέλους κατά τους ελέγχους που διενεργούνται στο πλαίσιο του καθεστώτος της κοινοτικής διαμετακομίσεως».

21 Κατά το άρθρο 37, παράγραφος 2, του κανονισμού 222/77, το οποίο αφορά το καθεστώς εξωτερικής κοινοτικής διαμετακομίσεως, αλλ' εφαρμόζεται επίσης, δυνάμει του άρθρου 39, παράγραφος 2, του ίδιου αυτού κανονισμού, στο καθεστώς της εσωτερικής κοινοτικής διαμετακομίσεως, οι διαπιστώσεις που γίνονται από τις αρμόδιες αρχές κράτους μέλους κατά τους ελέγχους που διενεργούνται στο πλαίσιο του καθεστώτος της κοινοτικής διαμετακομίσεως έχουν στα λοιπά κράτη μέλη την ίδια αποδεικτική ισχύ με τις διαπιστώσεις που γίνονται από τις αρμόδιες αρχές καθενός από αυτά τα κράτη μέλη.

22 Η διάταξη αυτή, μολονότι δεν αποκλείει το ενδεχόμενο να αφορούν οι διαπιστώσεις της αρμόδιας αρχής κράτους μέλους τον κοινοτικό χαρακτήρα ενός εμπορεύματος, δεν μπορεί να αποτελεί παρέκκλιση από τον προμνημονευθέντα κανόνα ότι ο κοινοτικός χαρακτήρας ενός εμπορεύματος πρέπει να αποδεικνύεται, πλην προβλεπομένης εξαιρέσεως, αποκλειστικώς με το παραστατικό T 2 ή το παραστατικό T 2 L.

23 Συγκεκριμένα, πλην των ρητώς προβλεπόμενων από τον κανονισμό 222/77 εξαιρέσεων, όπως είναι π.χ. οι εναέριες μεταφορές (άρθρο 45), οι μεταφορές διά δικτύου αγωγών (άρθρο 46) και οι μεταφορές που αφορούν τα εμπορεύματα που περιέχονται στις αποσκευές ταξιδιωτών (άρθρο 49), οι εν λόγω διαπιστώσεις των αρχών ενός κράτους μέλους δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται ως απόδειξη του κοινοτικού χαρακτήρα ενός εμπορεύματος, διότι τούτο θα οδηγούσε και πάλι στην ταυτόχρονη εφαρμογή των εθνικών διοικητικών διαδικασιών, στην αποφυγή της οποίας ακριβώς αποβλέπει η κοινοτική αυτή ρύθμιση, όπως προκύπτει από την ένατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού. Αν επομένως γινόταν δεκτό ότι οι διαπιστώσεις αυτές μπορούν να αντικαταστήσουν τα παραστατικά T 2 ή T 2 L, τούτο θα αντέβαινε προς τον σκοπό της επίμαχης ρυθμίσεως, ο οποίος συνίσταται, όπως υπενθύμισε το Δικαστήριο με την προπαρατεθείσα απόφαση Trend-Moden Textilhandel (σκέψη 15), στη διευκόλυνση της μεταφοράς των εμπορευμάτων εντός της Κοινότητας διά της απλουστεύσεως και ενοποιήσεως των διατυπώσεων που πρέπει να διεκπεραιώνονται κατά τη διέλευση των εσωτερικών συνόρων.

24 Η ορθότητα της ερμηνείας αυτής επιβεβαιώνεται εξάλλου από τα άρθρα 9 του κανονισμού 222/77 και 71 του κανονισμού 223/77, τα οποία προβλέπουν την εκ των υστέρων χορήγηση των παραστατικών T 2 και T 2 L αντιστοίχως. Όπως επισήμανε το Δικαστήριο στη σκέψη 15 της προπαρατεθείσας αποφάσεως Trend-Moden Textilhandel, οι διατάξεις αυτές εκφράζουν την πρόθεση του κοινοτικού νομοθέτη να αποκλείσει τα άλλα αποδεικτικά μέσα, διευκολύνοντας παράλληλα τον ενδιαφερόμενο.

25 Πρέπει να προστεθεί ότι, κατά το άρθρο 37, παράγραφος 2, του κανονισμού 222/77, οι διαπιστώσεις των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών πρέπει οπωσδήποτε να γίνονται κατά τους ελέγχους των εμπορευμάτων που κυκλοφορούν υπό το καθεστώς της κοινοτικής διαμετακομίσεως, εσωτερικής ή εξωτερικής. Κατά συνέπεια, η αποδεικτική ισχύς των διαπιστώσεων αυτών εξαρτάται από την προϋπόθεση ότι για τα οικεία εμπορεύματα, π.χ. για τα εμπορεύματα που αφορά η κύρια δίκη, ισχύει η διαδικασία της εσωτερικής κοινοτικής διαμετακομίσεως. Τούτο όμως δεν συμβαίνει με τα εμπορεύματα που δεν συνοδεύονται από δηλώσεις συνταγμένες επί εντύπου T 2 ή T 2 L.

26 Κατόπιν όλων των ανωτέρω σκέψεων, στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 37, παράγραφος 2, του κανονισμού 222/77 δεν επιτρέπει να χρησιμοποιούνται ως απόδειξη του κοινοτικού χαρακτήρα ενός εμπορεύματος οι διαπιστώσεις που γίνονται από τις αρμόδιες αρχές ενός κράτους μέλους κατά τους ελέγχους που διενεργούνται στο πλαίσιο του καθεστώτος της κοινοτικής διαμετακομίσεως.

Επί των δικαστικών εξόδων

27 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Βελγική και η Γερμανική Κυβέρνηση, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε με απόφαση της 28ης Ιουνίου 1996 το cour d'appel de Mons, αποφαίνεται:

1) Ο τιθέμενος με τους κανονισμούς (ΕΟΚ) 222/77 του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 1976, περί της κοινοτικής διαμετακομίσεως, και (ΕΟΚ) 223/77 της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 1976, περί των διατάξεων εφαρμογής ως και των μέτρων απλουστεύσεως του καθεστώτος της κοινοτικής διαμετακομίσεως, κανόνας ότι ο κοινοτικός χαρακτήρας ενός εμπορεύματος πρέπει να αποδεικνύεται, πλην προβλεπομένης εξαιρέσεως, αποκλειστικώς με τα παραστατικά διαμετακομίσεως Τ 2 ή Τ 2 L είναι σύμφωνος με τα άρθρα 9 και 10 της Συνθήκης ΕΚ.

2) Το άρθρο 37, παράγραφος 2, του κανονισμού 222/77 δεν επιτρέπει να χρησιμοποιούνται ως απόδειξη του κοινοτικού χαρακτήρα ενός εμπορεύματος οι διαπιστώσεις που γίνονται από τις αρμόδιες αρχές ενός κράτους μέλους κατά τους ελέγχους που διενεργούνται στο πλαίσιο του καθεστώτος της κοινοτικής διαμετακομίσεως.

Murray Κακούρης Kapteyn

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 25 Σεπτεμβρίου 1997.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του τετάρτου τμήματος

J. L. Murray